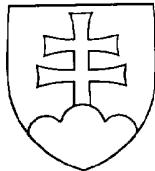

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
(19) SK

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO
VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PATENTOVÝ SPIS

(11) Číslo dokumentu:

279 682

- (21) Číslo prihlášky: **565-94**
(22) Dátum podania: **13.11.92**
(31) Číslo prioritnej prihlášky: **P 41 37 698.6**
(32) Dátum priority: **15.11.91**
(33) Krajina priority: **DE**
(40) Dátum zverejnenia: **09.11.94**
(45) Dátum zverejnenia udelenia vo Vestníku: **11.02.99**
(86) Číslo PCT: **PCT/EP92/02621, 13.11.92**

- (13) Druh dokumentu: **B6**
(51) Int. Cl 6:
C 08L 83/04
C 08K 5/57
C 07F 7/22

(73) Majiteľ patentu: Wacker-Chemie GmbH, München, DE;

(72) Pôvodca vynálezu: Schiller August, Neuötting, DE;
Dorsch Norman, Burghausen, DE;
Graf Werner, Burghausen, DE;
Strasser Alois, Burghausen, DE;

(54) Názov vynálezu: **Zmesi obsahujúce zlúčeninu cínu, predstavujúce jeden komponent dvojzložkového systému na výrobu organopolysiloxánových elastomérov**

(57) Anotácia:
Zmesi obsahujú diorganopolysiloxan s koncovými triorganosiloxyskupinami, reakčný produkt disilaalkánu obsahujúci na jednu molekulu najmenej dva jednomocné, pripadne substituované uhl'ovodíkové zvyšky, viazané ku kremíku cez atóm kyslíka, alebo jeho oligoméru, s dioorganocíndiacylátom, ďalej organokremičitú zlúčeninu s najmenej jednou amino- resp. iminoskupinou, viazanou ku kremíku cez uhlík, pripadne plnivo, a ďalej pripadne disilaalkán a/alebo silán s najmenej 3 jednomocnými uhl'ovodíkovými zvyškami v molekule, viazanými ku kremíku cez kyslík.

Oblast' techniky

Vynález sa týka jedného z komponentov dvojzložkového systému, vytvárajúceho pri teplote miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanové elastoméry. Tento komponent je tvorený zmesou obsahujúcou ako jednu súčasť organickú zlúčeninu cínu.

Doterajší stav techniky

Zmesi, obsahujúce zlúčeninu cínu a predstavujúce jeden z dvoch komponentov systému na prípravu organopolysiloxanových elastomérov zosieťovaním pri teplote miestnosti sú známe z patentu US-A 4 490 500, R. A. Smith, General Electric Co., vydaného 25. 12. 1984. Podľa uvedenej tlačoviny sa zmes tohto typu pripraví napríklad zmiešaním (1) produktu reakcie tetraethylsilikátu a dibutylcindilaurátu, (2) gamma-aminopropyltriethoxysilánu, (3) pyrogénne vyrobeného oxídu kremičitého, ktorý bol spracovaný s hexametyldisilazánom, (4) uhličitanu vápenatého a (5) dimetylpolysiloxanu, obsahujúceho vinylidénové skupiny.

Zmesi obsahujúce zlúčeninu cínu a predstavujúce jeden z dvoch komponentov na prípravu organopolysiloxanových elastomérov zosieťovaním za teploty miestnosti sú tiež opísané v EP-A 304 958, M. Fukayama a kol., Toray Silicone Co., zverejnenom 01. 03. 1989. V tejto tlačovine sa napríklad uvádzia zmesi, tvorená (1) 1,2-bis-(triethoxysilyl)-etánom, (2) reakčným produkтом gamma-aminopropyltrimethoxysilánu s gamma-glycidoxypyropyltrimethoxysilánom a (3) dibutylcindilaurátom.

Teraz bolo treba vyriešiť úlohu, ako pripraviť také zmesi, obsahujúce zlúčeninu cínu a predstavujúce jeden z dvoch komponentov dvojzložkového systému, vytvárajúceho za teploty miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanové elastoméry, ktoré by vyhovovali nasledujúcim kritériám:

- nie príliš nákladná príprava
- homogenita zmesi i v neprítomnosti rozpúšťadiel
- ohbnosť
- vyrovnaná schopnosť až stálosť a pevnosť
- schopnosť pri nanesení na plochy sa ďalej nerozširovať bez mechanického pôsobenia
- vzhľad transparentný až čierny.

Tieto charakteristiky by mali byť zachované i pri dlhšom skladovaní tak pri nízkych, ako i pri vysokých teplotách okolia. Ďalšou požiadavkou je, aby tieto zmesi pri zmiešaní s druhým komponentom dvojzložkového systému, vytvárajúceho za teploty miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanové elastoméry, poskytvali ako produkty také elastoméry, ktoré sú vysoko stále proti vplyvom počasia, vodnej pare a horúcej vode a ktoré i bez predchádzajúceho základného náteru po uplynutí času spracovania, t. j. času medzi začiatkom vzájomného zmiešavania oboch komponentov a batérejšo zosieťovania výborne držia na najrôznejších materiáloch, a to nielen kremičitého typu ako je sklo, ale i na kovoch a plastoch.

Tieto vlastnosti elastomérov, získané zmiešaním komponentov a ich zosieťovaním sa nemajú meniť ani pri dlhšom skladovaní zmesi pred ich zmiešaním, ani v závislosti od teploty zosieťovania alebo sa môžu meniť len veľmi nepatne.

Uvedená úloha je vyriešená týmto vynálezzom.

Podstata vynálezu

Predmetom tohto vynálezu sú zmesi obsahujúce zlúčeninu cínu a predstavujúce jeden z komponentov dvojzlož-

kového systému, ktorý vytvára pri teplote miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanové elastoméry. Tieto zmesi obsahujú nasledujúce hlavné aktívne komponenty:

- a) diorganopolysiloxan obsahujúci ako koncové jednotky triorganosiloxanskupiny, kde organické zvyšky sú zvyšky uhl'ovodíkové, ktoré môžu byť halogénované
- b) reakčný produkt disilaalkánu obsahujúceho na jednu molekulu najmenej dva jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované jednou alkoxyksupinou, viazané ku kremíkovému atómu cez atóm kyslíka alebo oligoméru tohto disilaalkánu, s diorganocíndiacylátom
- c) organokremičitú zlúčeninu obsahujúcu v molekule najmenej jednu amino alebo iminosupinu viazanú ku kremíku cez uhlík; zmes prípadne ďalej obsahuje
- d) plnidlo

a prípadne ďalšie

- e) disilaalkán a/alebo silán obsahujúci na 1 molekulu najmenej 3 jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované jednou alkoxyksupinou a viazané ku kremíku cez kyslik alebo jeho oligoméry.

Diorganopolysiloxanom (a) s konečnými triorganosiloxanskupinami je výhodne zlúčenina vzorca (I)

kde R predstavuje rovnaké alebo rôzne uhl'ovodíkové zvyšky, každý s 1 až 8 uhlíkovými atómmi, tieto zvyšky môžu byť halogénované, Y je metyl alebo vinyl a n znamená celé kladné číslo takej hodnoty, pri ktorej viskozita príslušného diorganopolysiloxanu (a) čini v priemeru 1 000 až 100 000 mPa.s pri 25 °C, výhodne 1 000 až 50 000 mPa.s pri 25 °C.

Priklady uhl'ovodíkových zvyškov v diorganopolysiloxanoch (a), a tým súčasne i príklady pre uhl'ovodíkové zvyšky R predstavujú zvyšky alkyllové, ako je metyl, etyl, n-propyl, izopropyl a ethylhexyl. Ďalej to môžu byť uhl'ovodíkové zvyšky s alifatickými dvojnými väzbami uhlík - uhlík, ako je vinyl, cykloalkylové zvyšky, ako je cyklohexyl a metylcyklohexyl, arylové zvyšky ako fenyl, alkylarylové zvyšky, ako je toyl a aralkylové zvyšky, ako je benzyl.

Ako príklady halogénovaných uhl'ovodíkových zvyškov v diorganopolysiloxanoch (a), a tým súčasne i príklady halogénovaných uhl'ovodíkových zvyškov R sa uvádzajú hlavne fluórované uhl'ovodíkové zvyšky, ako je 3,3,3-trifluorpropyl a difluorfeny.

Obzvlášť výhodným organickým zvyškom v diorganopolysiloxanoch (a), a tým súčasne i organickým zvyškom R a Y je metyl.

Diorganopolysiloxany (a) sú známe a sú dostupné v obchode.

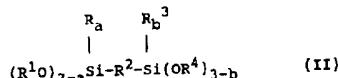
Zmesi podľa vynálezu môžu obsahovať jeden druh diorganopolysiloxanov (a). Môžu ale tiež obsahovať zmes najmenej dvoch rôznych druhov zodpovedajúcich organopolysiloxanov.

Reakčné produkty silánu, obsahujúceho na 1 molekulu najmenej dva jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované jednou alkoxyksupinou, viazané ku kremíku cez kyslik, alebo jeho oligomérov, s diorganocíndiacylátom a príprava takýchto reakčných produktov sú známe. Okrem už v úvodnej časti citovaného patentu US-A 4 490 500 možno ďalej poukázať napríklad na DE-AS 1 167 527, Farbenfabriken Bayer AG, vydaný 09. 04. 1964, na USP 3 186 963 I. T. Lewis a kol., Midland Silicones Ltd., vydaný 01. 06. 1965, na USP 3 927 052, L. R. Vizzuraga, Fibers Industries Inc., vydaný 16.12.1975, na USP 4 102 860, E. Wolfahl a kol., Wacker-Chemie GmbH, vydaný 25. 07.

1978, na USP 4 460 761, A. Schiller a kol., Wacker-Chemie GmbH, vydaný 17.06.1984 a na USP 4 462 936, W. Hecht a kol., Wacker-Chemie GmbH, vydaný 31. 07. 1984.

Príprava reakčných produktov (b) podľa vynálezu reakciou disilaalkánu alebo jeho oligoméru s diorganocíndiacylátom sa vykonáva analogickým postupom, ako sú spôsoby prípravy uvedených reakčných produktov silánov alebo ich oligomérov s diorganocíndiacylátom.

Disilaalkány obsahujúce v jednej molekule najmenej dva jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované jednou alkoxyksupinou, viazané na kremík cez atóm kyslíka, ktoror sa používajú na prípravu reakčných produktov (b), zodpovedajú výhodne vzorcu (II)

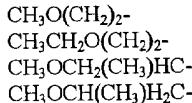
v ktorom R má význam uvedený, R³ má rovnaký význam ako R, R¹ a R⁴ znamenajú jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované jednou alkoxyksupinou, obsahujúcou v každom zvyšku 1 až 8 uhlíkových atómov, R² je prípadne substituovaný dvojmocný uhl'ovodíkový zvyšok s 1 až 10 uhlíkovými atómmi, a a b znamenajú 0, 1 alebo 2, výhodne 0 alebo 1. Môžu sa použiť tiež príslušné oligomery.

Zvyšky R a R³ rovnako ako R¹ a R⁴ môžu byť rovnaké alebo rôzne.

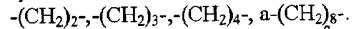
Všetky údaje a príklady, týkajúce sa zvyškov R v organopolysiloxanoch (a) platia tiež pre zvyšky R a R³ v uvedenom vzorci (II).

Ked' predstavujú R¹ a R⁴ uhl'ovodíkový zvyšok, ide prítom výhodne o alkyl s 1 až 4 uhlíkovými atómmi v každom zvyšku. Sú to napríklad metyl, etyl, n-propyl, izopropyl, n-butyl alebo prípadne okrem sek. butylu ešte zmes najmenej dvoch rôznych zvyškov uvedeného druhu.

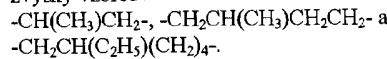
Ako príklady uhl'ovodíkových zvyškov R¹ a R⁴ substituovaných alkoxyksupinou sa uvádzajú zvyšky nasledujúcich vzorcov:

Ako príklady nesubstituovaných zvyškov R² sa uvádzajú zvyšky vzorcov

Ako príklady substituovaných zvyškov R² sa uvádzajú zvyšky vzorcov

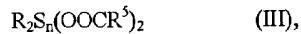

Oligomérmi disilaalkánov sa rozumejú zlúčeniny, získané napríklad čiastočnou hydrolyzou príslušných disilaalkánov. Tieto látky majú najmenej 2 a nanajvýš 10 kremíkových atómov viazaných medzi sebou cez siloxanový kyslík a na atóm kremíka priemerne najmenej 0,5 skupín R¹O- a R⁴O-.

Ako príklady disilaalkánov alebo ich oligomérov, z ktorých reakciou s diorganocíndiacylátom vznikajú reakčné produkty (b) sa uvádzajú 1,1-bis-(trimetoxysilyl)-etán, 1,2-bis-(trimetoxysilyl)-etán, 1,1-bis(metyltrimetoxysilyl)-etán, 1,1-bis-(trietoxysilyl)-etán, 1,2-bis-(trietoxysilyl)-etán, 1,2-bis-(trietoxysilyl)propán, 1-(trietoxysilyl)-2-(metyl-d-etoxydisilyl)-etán a 1,3-bis-(2-trietoxysilyl)-tetraetoxydi-siloxan.

Môže byť použitý disilaalkán jediného definovaného druhu alebo jeho oligomér na reakciu s diorganocíndiacylátom na prípravu reakčných produktov (b). Rovnako tak môže byť ale použitá zmes najmenej dvoch rôznych kremí-

kových zlúčenín tohto druhu, napríklad zmes vytvorená z 1,2-bis-(trietoxysilyl)-etánu a 1,2-bis-(trimetoxysilyl)etánu. Diorganocíndiacyláty zodpovedajú výhodne vzorcu (III)

v ktorom R má význam uvedený a R⁵ znamená rovnaké alkylové zvyšky, každý s 1 až 12 uhlíkovými atómmi. Príklady uvádzané pre alkylové zvyšok R platí v plnom rozsahu i pre zvyšky R⁵.

Ako príklady diorganocíndiacylátov, ktoré reakciou s disilaalkánnim a/alebo ich oligomérmi uvedených typov definovaných pod (b) poskytujú reakčné produkty (b), sa uvádzajú nasledujúce zlúčeniny:

di-n-butylcíndiacetát
 di-n-butylcindilaurát a
 di-2-ethylhexylcíndiacetát.

Na prípravu reakčných produktov (b) môže byť použitý jeden druh diorganocíndiacylátov alebo zmes najmenej dvoch druhov rôznych diorganocíndiacylátov zodpovedajúcich vzorcu (III).

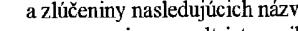
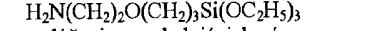
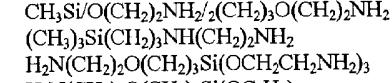
Zlúčeniny kremíka definované pod (b), a teda i disilaalkány uvedeného vzorca (II) alebo ich oligoméry sa pri príprave reakčných produktov (b) používajú výhodne v množstvách 4 až 25 gramekvivalentov R¹O- a R⁴O- skupín na grammol diorganocíndiacylátu.

Zmesi podľa vynálezu obsahujú reakčné produkty (b) výhodne v množstvach 0,01 až 1 % hmotn. cínu, hlavne v množstve 0,05 až 0,5 % hmotn. cínu, vzťahujúc na celkovú hmotnosť príslušnej zmesi.

Organokremičitými zlúčeninami (c) s najmenej jednou amino-, resp. iminoskupinou, viazanou ku kremíku cez uhlík, sú výhodne silány, ktoré majú v každej molekule najmenej jednu aminoskupinu, resp. iminoskupinu viazanú ku kremíku cez uhlík a najmenej jeden jednomocný uhl'ovodíkový zvyšok, prípadne substituovaný amino- alebo alkoxyksupinou, viazaný ku kremíku cez atóm kyslíka a siloxany s najmenej jednou amino-, resp. iminoskupinou viazanou ku kremíku cez uhlík. Takéto organokremičité zlúčeniny sú známe napríklad z patentu US 3 678 003, W. Kaiser a kol., Wacker-Chemie GmbH, vydaného 18.07.1972 a US 4 191 817, A. Schiller a kol., Wacker-Chemie GmbH, vydaného 04. 03. 1980.

Pri príprave zmesí podľa tohto vynálezu môžu byť použité ktorokoľvek z organokremičitých zlúčenín uvádzaných v práve citovaných tlačoviňach alebo organokremičité zlúčeniny, patriace do rozsahu v týchto tlačoviňach uvádzaných všeobecných vzorcov, pokiaľ zodpovedajú definícii organokremičitých zlúčenín (c) podľa tohto vynálezu.

Ako príklady silánon uvedeného typu sa uvádzajú zlúčeniny nasledujúcich vzorcov:

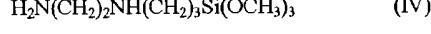
a zlúčeniny nasledujúcich názvov:

gamma-aminopropyltriethoxysilán
 aminometyltriethoxysilán

3-(2-aminoethylamino)-propyltri-n-propoxysilán a

delta-aminobutyltriethoxysilán.

Dôležitým jediným príkladom organopolysiloxanu s najmenej jednou amino-, resp. iminoskupinou v molekule viazanou ku kremíku cez uhlík je reakčný produkt silánu vzorca (IV)

s dimetylpolysiloxanom, ktorý má v koncových jednotkách vždy jednu hydroxyskupinu viazanú na atóm kremika s viskozitou 80 mPa.s pri 25 °C.

Zmesi podľa tohto vynálezu obsahujú organokremičité zlúčeniny (c) výhodne v množstve 1 až 30 % hmotn., prednostne v množstve 5 - 20 % hmotn., vzťahujúc vždy na celkovú hmotnosť príslušnej zmesi.

Zmesi podľa tohto vynálezu môžu obsahovať stužujúce a/alebo nestužujúce plnidlo. Výhodne obsahujú zmesi podľa vynálezu plnidlo stužujúce. Toto plnidlo predstavuje zložku zmesi označenú (d).

Ako stužujúce plnidlo (d), teda plnidlo so špecifickým povrchom najmenej 50 m²/g sa výhodne používa oxid kremičity. Ako stužujúce plnidlo sa prednostne používa oxid kremičity so špecifickým povrchom 100 až 400 m²/g, hlavne 120 až 300 m²/g. Obzvlášť výhodný na použitie ako stužujúce plnidlo (d) je oxid kremičity vyrobený pyrogénne. Podľa požiadavky môžu byť tiež ako stužujúce plnidlo použité odvodené hydrogely kyseliny kremičitej, teda tzv. „aerogely“ alebo iné druhy vyzrážaneho oxídu kremičiteho so špecifickým povrhom najmenej 50 m²/g, ale pri dodržaní požadovanej štruktúry.

V tomto opise uvádzané hodnoty špecifického povrchu oxida kremičiteho alebo iných plnidiel sú hodnoty BET, ktoré boli stanovené podľa postupu uvedeného v ASTM Special Technical Publication č. 51, 1941, str. 95 a nasl.

Stužujúce plnidlo (d) sa výhodne používa v množstve 10 až 50 % hmotn., vzťahujúc na hmotnosť použitého organopolysiloxanu (a).

Stužujúce plnidlo, výhodne oxid kremičity so špecifickým povrhom najmenej 50 m²/g, prednostne pyrogénne vyrobený, sa výhodne môže pred použitím do zmesi podľa tohto vynálezu hydrofobizovať pôsobením organokremičitej zlúčeniny.

Ako organokremičitá zlúčenina, ktorou sa hydrofobizuje stužujúce plnidlo, hlavne oxid kremičity, sa výhodne používa zlúčenina vzorca (V)

v ktorom R má význam uvedený, X znamená halogén, OH, OR¹, kde R¹ má význam uvedený, ďalej S, OCOR⁶, kde R⁶ je uhľovodíkový zvyšok s 1 až 4 uhlikovými atómami, alebo ďalej NR⁷, kde R⁷ je vodík alebo má rovnaký význam ako R⁶ a m predstavuje číslo 1 alebo 2. Medzi týmito zlúčeninami má zvláštny význam hexametyldisilazán.

Hydrofobizácia stužujúceho plnidla (d), hlavne oxida kremičiteho so špecifickým povrhom najmenej 50 m²/g pôsobením organokremičitej zlúčeniny sa vykonáva výhodne hlavne v prítomnosti diorganopolysiloxanu s koncovými jednotkami, tvorenými triorganosiloskupinami (a), kde organickými zvyškami sú zvyšky uhľovodíkové, prípadne halogénované, za súčasnej prítomnosti vody pri mechanickom pôsobení na zmes pri zvýšenej teplote. Po vykonaní hydrofobizácie sa voda a nadbytočná organokremičitá zlúčenina použitá k hydrofobizácii zo zmesi vzniknutej pri hydrofobizácii, odstráni. Tento postup je známy napríklad z patentu US 4 101 499, J. Herzig, Bayer AG, vydaného 18. 07. 1978.

Táto hydrofobizácia a na ňu nadväzujúce odstraňovanie vody a nadbytočnej organokremičitej zlúčeniny sa vykonáva samozrejme pred tým, ako sa takto získaná zmes zmieša s ďalšími zložkami zmesi podľa vynálezu. Pri hydrofobizácii sa voda použije výhodne v množstve 0,1 až 20 % hmotn., výhodne 2 až 10 % hmotn. vzťahujúc na hmotnosťné množstvo diorganopolysiloxanu (a), prítomného pri hydrofobizácii.

Zmesi podľa tohto vynálezu môžu obsahovať i nestužujúce plnidlá.

Ako príklady nestužujúcich plnidiel (d), t. j. plnidiel so špecifickým povrhom menším ako 50 m²/g sa uvádzajú sadze, kremenná múčka, kremelina, Neuburgská kremelina, diatomit, kremičitan vápenatý, kremičitan zirkónu, uhličitan vápenatý a oxid hlinity. I tieto nestužujúce plnidlá môžu pritom niesť na svojom povrchu organosilylové skupiny alebo môžu byť voľne upravené iným spôsobom. Ďalšími príkladmi nestužujúcich plnidiel sú organické polyméry vo výknitej alebo práškovitej forme ako polyvinylchloridový prášok. Obzvlášť výhodný je uhličitan vápenatý.

Pokiaľ sa pri príprave reakčného produktu (b) použije disilaalkán, ktorý má na jednu molekulu len dva jednomocné uhľovodíkové zvyšky, prípadne substituované alkoxykskupinou, viazané ku kremiku cez kyslik alebo najvyššie 8 gramekvivalentov jednomocných uhľovodíkových zvyškov, prípadne substituovaných alkoxykskupinou, viazaných ku kremiku cez kyslik, na jeden grammol diorganocindiacylátu, musia zmesi podľa vynálezu obsahovať ešte (e) disilaalkán a/alebo silán, obsahujúci na jednu molekulu najmenej tri jednomocné uhľovodíkové zvyšky, prípadne substituované alkoxykskupinou, viazané ku kremiku cez kyslik alebo ich oligomer.

Všetko, čo bolo uvedené o disilaalkánoch, použitých na prípravu reakčných produktov (b) včítane príkladov, platí v plnom rozsahu i pre disilaalkány (e), pokiaľ obsahujú na jednu molekulu viac ako dva hydrolyzovateľné zvyšky.

Okrem disilaalkánu môžu zmesi podľa vynálezu ešte obsahovať prípadne silán s najmenej troma jednomocnými uhľovodíkovými zvyškami, prípadne substituovanými alkoxykskupinou, viazanými ku kremiku cez kyslik na jednu molekulu alebo jeho oligomér. Tieto silány zodpovedajú výhodne vzorcu (VI)

v ktorom R má uvedený význam, R¹ predstavuje jednomocný uhľovodíkový zvyšok s 1 až 8 uhlikovými atómami, prípadne substituovaný alkoxykskupinou, viazaný ku kremíku cez kyslik a c je 0 alebo 1. Môžu byť použité i oligoméry uvedených silánov.

Všetko, čo bolo uvedené o zvyšku R v organopolysiloxanoch (a) a o zvyšku R¹ v disilaalkánoch, platí včítane príkladov i pre zvyšky R a R¹ v uvádzanom vzorci (VI).

Ako príklady silánov alebo ich oligomerov sa uvádzajú nasledujúce látky:

tetraetoxysilán

tetra-n-butoxysilán

vinyltrietoxysilán

dimetyldietoxysilán

hexaetoxidisiloxan a

etoxypolysiloxan s obsahom SiO₂ 30 až 45 % hmotn., napr. produkt, ktorý je na trhu pod obchodným názvom „Etylsilikát 40“.

Zmesi podľa vynálezu obsahujú organokremičité zlúčeniny (e) v množstve 5 až 10 % hmotn., obzvlášť 10 až 30 % hmotn. vzťahujúc na celkovú hmotnosť príslušnej zmesi.

V tejto súvislosti je treba poznamenať, že súčet percentuálne vyjadrených množstiev jednotlivých zložiek pri dodržaní uvádzaných prípustných rozmedzí musí v konkrétnom prípade samozrejme byť 100.

Zvyšky viazané na SiOC- sú výhodne pri komponentoch (b), (c) a (e) rovnaké.

Navýše k zložkám (a), (b), (c) a výhodne i (d) a (e) môžu zmesi podľa vynálezu obsahovať prípadne ešte ďalšie

látky, pokiaľ sú tieto látky proti uvádzaným základným komponentom inertné a hodia sa ako príslušné do zmesí, obsahujúcich zlúčeniny cínu a tvoriacich jeden komponent dvojzložkového systému vytvárajúceho pri teplote miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanové elastomery.

Ako príklady týchto látok možno uviesť hlavne látky, ktoré sú definované pod (a). Pred pridaním k zmesi musia byť zbavené stužujúceho plnidla (d), hlavne oxidu kremičitého. Ich množstvo činí výhodne najvyššie 80 % hmotnosti, vzťahujúc na celkové množstvo príslušnej zmesi.

Dalšie príklady látok inertných proti ostatným zložkám zmesi, ktoré môžu byť do zmesi podľa vynálezu dodatočne pridávané, sú pigmenty ako sadze, oxid titaničitý, oxid železitý, ďalej rozpustné farbivá, voňavky, tixotropné činidlá ako hydrogenovaný ričínový olej a stužujúce plnidlá, ako je oxid kremičitý so špecifickým povrchom najmenej 50 m²/g, na ktorý bolo pred zmiešaním v obzvlášt výhodnom prípade vyhotovenia pôsobené organopolysiloxanom typu definovanom pod (a), organokremičitou zlúčeninou, ako je hexametyldisilazán alebo inou zlúčeninou, ktorá patrí do rozsahu všeobecného vzorca (V) uvádzaného v súvislosti s hydrofobizáciou stužovadiel (d), a to takým spôsobom, že vznikol produkt celkom zbavený silanolových skupín.

Druhý komponent, ako je zmes obsahujúca zlúčeninu cínu, ten, s ktorým sa zmes, obsahujúca zlúčeninu cínu zmiešava, aby vznikol materiál, z ktorého sa dá pri teplote miestnosti pripraviť zosieťovaním organopolysiloxanový elastomér, môže obsahovať samozrejme rovnaké zložky, aké sa až doteraz používali pri iných komponentoch podobného typu. Sú to hlavne diorganopolysiloxany, ktoré sa majú zosieťovať a väčšinou zodpovedajúce vzorcu (VII)

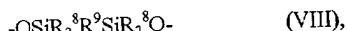

V tomto vzorci znamená R⁸ rovnaké alebo rôzne jednoduché organické zvyšky viazané na SiC- a p je celé číslo v hodnote najmenej 10.

Vnútri alebo pozdĺž siloxanového reťazca práve uvedeného vzorca (VII) pre diorganopolysiloxany, ktoré majú v koncových jednotkách vždy jednu hydroxyskupinu viazanú na Si, môžu byť navyše k diorganosiloxanovým jednotkám (SiR⁸₂O) zaradené ešte iné siloxanové jednotky, čo pri látach vzorcov tohto typu nie je zvyčajné. Ako príklady týchto iných siloxanových jednotiek, ktoré sú väčšinou prítomné len ako viac či menej ľahko odstráiteľné nečistoty, možno uviesť skupiny ako R⁸SiO_{3/2}, R⁸SiO_{1/2}, a SiO_{4/2}, kde R⁸ má význam uvedený.

Množstvo týchto iných siloxanových jednotiek by nemalo prekročiť 1 % počtu siloxanových jednotiek obsiahnutých v príslušných diorganopolysiloxanoch.

Ešte ďalšie siloxanové jednotky, ako napríklad také, ktoré zodpovedajú vzorcu (VIII)

kde R⁸ má význam uvedený a R⁹ predstavuje dvojmocný uhľovodíkový zvyšok, napríklad fenylén, môžu byť prítomné vo väčších množstvach.

Ako príklady organického zvyšku R⁸ sa uvádzajú uhľovodíkové zvyšky, ako je alkyl, napríklad metyl, etyl, n-propyl, izopropyl, butyl, hexyl a oktadecyl; ďalej zvyšky s alifatickými dvojnými väzbami uhlík - uhlík, ako je vinyl, allyl, etylallyl a butadienyl; ďalej arylové zvyšky ako fenyl, alkarylové zvyšky ako tolyl a aralkylové zvyšky ako beta-fenyletyl.

Tieto uhľovodíkové zvyšky môžu byť substituované, hlavne halogénonané. Ako príklady sa uvádzajú 3,3,3-tri-

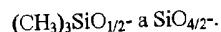
fluórpripropyl, chlórfenyl a brómtolyl. Ďalšími príkladmi organických zvyškov R⁸ sú zvyšky kyánalkylové ako beta-kyánetyl.

Tieto organopolysiloxany, ktoré majú v koncových jednotkách po jednej hydroxyskupine viazanej na Si, môžu byť pritom v zmesi s polymérami, vzniknutými v ich prítomnosti voľne radikálovou polymeráciou, resp. zmesovou polymeráciou s pridanými polymerizovaťelnými zlúčeninami, ako je styrén, vinylacetát, kyselina akrylová, kyselina metakrylová, estery kyseliny akrylovej a metakrylovej, akrylonitril alebo zmes najmenej dvoch takýchto polymerizovaťelných zlúčenín, ako je zmes styrénu a n-butylakrylatu. Tieto polymerizáty nemusia byť všetky v zmesi s diorganopolysiloxanmi. Skôr môžu byť v malom množstve na diorganopolysiloxan nakvapkané.

Prinajmenšom prevážujúci diel zvyškov R⁸, pokiaľ nie je nakvapkaný žiadnen polymerizát, tvorí vzhľadom na ľahkú prístupnosť výhodne zvyšky metylové. Prípadne prítomné iné zvyšky R⁸ sú hlavne zvyšky vinylové alebo fenylové alebo vinylové a fenylové.

Viskozita organopolysiloxanov, ktoré majú byť zosieťované, činia výhodne 100 až 500 000 mPa.s pri 25 °C.

Než sa organopolysiloxany, ktoré majú byť zosieťované zmiešajú so zmesou podľa vynálezu, môžu obsahovať prípadne niečierne polymerizáty vzniknuté v ich prítomnosti a ktoré boli už zmienené. Okrem týchto polymerizátov môžu ešte obsahovať látky, ktoré sú prinajmenšom pri teplote miestnosti inertné a ktoré tvoria bežné súčasti, ktoré vytvárajú vytvádzaním organopolysiloxanové elastomery. Ako príklady týchto látok sa uvádzajú stužujúce plnidlá, nestužujúce plnidlá, pigmenty, rozpustné farbivá, voňavky, inhibitory korózie, inhibitory oxidácie, tepelné stabilizátory, peroxidáty, organopolysiloxanové živice tvorené z jednotiek

Taketo organopolysiloxanové živice môžu byť prítomné výhodne v množstve nanajvýš 1 % hmotnosti, vzťahujúc na hmotnosť organopolysiloxanu, ktorý má byť zosieťovaný. Ďalej môžu byť prítomné čiste organické živice vzniknuté v neprítomnosti diorganopolysiloxanov, ako je polyvinylchloridový prášok, potom zmäkčovadlá, organopolysiloxany definované pod (a), polyglykoly, ktoré môžu byť eterifikované alebo esterifikované a konečne blokové zmesové polymerizáty oxylalkylénorganosiloxanové.

Ako príklady stužujúcich plnidiel, ktoré môžu byť prítomné v zmesi s organopolysiloxanmi, ktoré majú byť zosieťované pred tým, ako sa zmiešajú so zmesou podľa vynálezu, resp. keď sa s ňou zmiešajú, sa uvádzajú pyrogéne vyrobený oxid kremičitý so špecifickým povrchom najmenej 50 m²/g, aerogély alebo iné druhy vyzrážaného oxidu kremičitého so špecifickým povrchom najmenej 50 m²/g. Aspoň časť týchto plnidiel môže na svojom povrchu mať organosilylové skupiny.

Priklady, ktoré boli v predchádzajúcej časti opisú uvádzané pre nestužujúce plnidlá, platia v plnom rozsahu pre nestužujúce plnidlá, ktoré môžu byť prítomné v zmesi s organopolysiloxanmi určenými na zosieťovanie prvej, ako sú uvedené do styku so zmesou podľa tohto vynálezu, resp. keď sú s ňou do styku uvádzané.

Zmesi podľa tohto vynálezu sa zmiešajú s druhým komponentom dvojzložkového systému, z ktorého sa pri teplote miestnosti zosieťovaním vytvára organopolysiloxanový elastomér a ktorého jedna zložka obsahuje zlúčeninu cínu v takých množstvach, pri ktorých v ziskaných hotových zmesiach, vytvárajúcich dvojzložkový systém, ktorý poskytuje pri teplote miestnosti zosieťovaním organopolysiloxanu.

siloxanové elastomery a ktorého jedna zložka obsahuje zlúčeninu cínu, je dodržaný zvyčajný pomer medzi organopolysiloxanom a zlúčeninou, ktorá je definovaná pod (e). Množstvo cínu, prepočítané na cín ako prvak, pritom čini výhodne 10 až 1 000 ppm hmotn., hlavne 50 až 500 ppm hmotn. vzťahujúc na celkovú hmotnosť hotovej zmesi.

Výhodne sa zmesi podľa vynálezu dávajú v množstvách 1 až 20 % hmotn., hlavne 5 až 15 % hmotn. a v obzvlášť výhodnom vyhotovení 10 až 15 % hmotn. vzťahujúc na použitie množstva druhého komponentu.

Materiál získaný zmešaním zmesi podľa vynálezu s druhým komponentom dvojzložkového systému, z ktorého zosietovaním pri teplote miestnosti sa vytvárajú organopolysiloxanové elastomery, môžu byť využité na akékoľvek účely, pri ktorých možno použiť dvojzložkový systém, z ktorého pri teplote miestnosti zosietovaním vznikajú organopolysiloxanové elastomery a v ktorom jeden komponent obsahuje zlúčeninu cínu. Do úvahy prichádza napríklad použitie ako lepidla v elektrotechnike, elektronike, v priemysle automobilovom a leteckom, ďalej na tesnenie škárov a podobných prázdnych priestorov v pozemnom a banskom stavebstve, na lepené zasklievanie (Structural Glazing), tzn. spôsob, pri ktorom sú transparentné alebo opakné sklenené dosky alebo elementy spájané lepením na vzájom medzi sebou alebo s rámami, ďalej ako materiál k spájaniu okrajov pri výrobe izolovaných sklenených jednotiek a na vytváranie ochranných povlakov.

Priklady uskutočnenia vynálezu

V príkladoch, ktoré nasledujú, sa všetky údaje množstva, diely a percentá, vzťahujú na hmotnosť, pokiaľ nie je udané niečo iné.

Pokiaľ je v príkladoch uvedené, že je pasta pevná (non-slump), znamená to, že pri skúške podľa Európskej normy EN 27 390 nevystupuje zo zvislej kolajky s dimenzionovaným profilom (šírka 20 mm ± 0,2 mm, hĺbka 10 mm ± 0,2 mm) viac než 2 mm.

Priklad 1

a) Do mesiaceho zariadenia bolo vnesených 100 dielov dimetylpolysiloxanu majúceho v koncových jednotkách vždy jednu vinylovú skupinu s viskozitou 20 000 mPa.s pri 25 °C a bolo pod dusíkom zmešaných s 19 dielmi hexametyldisilazanu a 7 dielmi vody. Po 15 minútach spracovávania pri teplote miestnosti bola získaná rovnomená zmes, do ktorej boli pridaných 63 dielov oxida kremičitého so špecifickým povrchom 300 m²/g, vyrobeneho pyrogénne v plynnnej fáze. Taktô vzniknutá zmes bola mriesená najskôr 1 hodinu pri teplote miestnosti a potom dve hodiny pri 100 °C. Potom bol plynný obsah mesiaca odsatý a bolo tak dosiahnuté zníženie tlaku na 80 hPa (abs.). Zvyšný obsah mesiaca bol zohriaty na 140 °C a ďalej mriesený pri tejto teplote 2 hodiny. Po ochladení na teplotu miestnosti a pri pustení vzduchu bolo 100 dielov takto získanej zmesi zriednených 30 dielmi dimetylpolysiloxanu, obsahujúceho v koncových jednotkách vždy jednu vinylovú skupinu s viskozitou 20 000 mPa.s pri 25 °C.

b) Zmes 3 dielov bis-(triethoxsilyl)-etánu a 1 dielu di-n-butylcíndiacetátu bola zahrievaná 6 hodín na teplotu 120 °C pri tlaku okolitej atmosféry za stáleho miešania. Súčasne bol vznikajúci etylacetát plynulo oddestilovaný. Potom bolo zistené na infračervenom spektre, že valenčná vibrácia karboxylovej skupiny di-n-butylcíndiacetátu (1600 cm⁻¹) zanikla.

c) 72,2 dielov zmesi, ktorej príprava bola opísaná v odseku a) tohto príkladu, bolo v planétovom zmešavači zmiešané najprv pri teplote miestnosti a tlaku okolitej atmosféry s 18 dielmi bis-(triethoxsilyl)-etánu, potom so 6 dielmi 3-aminopropyltriethoxsilánu a nakoniec s 3,3 dielmi reakčného produktu, ktorého príprava je opísaná v tomto príklade v odseku b). Znižením tlaku v mesiaci boli nakoniec odstránené plynné podiely zmesi, ktoré spôsobovali bubliny.

Bola získaná transparentná, homogénna, vláčne mäkká a pevná pasta. Tieto vlastnosti sa nezmenili ani po 7 dňoch skladovania pri 70 °C, ani po dvojmesačnom skladovaní pri 50 °C vo vzduchotesne uzavorennej cínovej tube.

Priklad 2

a) Postup opísaný v príklade 1, v odseku b) bol opakovany s tým rozdielom, že boli použité 4 diely bis-(trimeto-xysilyl)-etánu namesto 3 dielov bis-(triethoxsilyl)-etánu. Prítom bol oddestilovaný metylacetát namiesto etylacetátu.
b) V planétovom zmešavači bolo zmešaných za teploty miestnosti a tlaku okolitej atmosféry 50 dielov dimetylpolysiloxanu majúceho v koncových jednotkách vždy jednu vinylovú skupinu s viskozitou 20 000 mPa.s pri 25 °C, s 15 dielmi sadzí so špecifickým povrchom 45 m²/g. Potom bolo vmešaných 25,5 dielov bis-(trimethoxsilyl)-etánu, 9 dielov 3-(2-aminoetyl)-aminopropyl-trimethoxsilánu a 0,5 dielov reakčného produktu, ktorého príprava je opísaná v tomto príklade v odseku a), tiež pri teplote miestnosti a za tlaku okolitej atmosféry. Znižením tlaku v mesiaci boli nakoniec odstránené plynné podiely, ktoré vo vzniknutej hmote tvorili bubliny.

Bola získaná čierna, homogénna, vláčne mäkká a pevná pasta. Jej vlastnosti sa nezmenili ani po 7 dňoch skladovania pri 70 °C, ani po 2 mesiacoch skladovania pri 50 °C vo vzduchotesne uzavorennej cínovej tube.

Priklad 3

Porovnávací pokus 1

a) Zmes 3,5 dielov tetraethoxsilánu a 1 dielu di-n-butylcíndilaurátu bola zahrievaná za stáleho miešania 2 hodiny pri teplote 140 °C a tlaku okolitej atmosféry. Potom bolo zistené na infračervenom spektre, že valenčná vibrácia karboxylovej skupiny (1 600 cm⁻¹) zanikla.
b) V planétovom zmešavači bolo zmešaných 26 dielov dimetylpolysiloxanu majúceho v koncových jednotkách vždy jednu vinylovú skupinu s viskozitou 20 000 mPa.s pri 25 °C najprv s 24 dielmi uhličitanu vápenatého so špecifickým povrchom 2,5 m²/g a potom s 12 dielmi hydrofóbnej kyseliny kremičitéj so špecifickým povrchom 140 m²/g a obsahu uhlika 2,5 % pri teplote miestnosti a tlaku okolitej atmosféry. Potom bolo tiež pri teplote miestnosti a tlaku okolitej atmosféry vŕmiešané postupne 12,7 dielov tetraethoxsilánu, 24 dielov 3-aminopropyl-triethoxsilánu a 1,3 dielu reakčného produktu, ktorého príprava je opísaná v tomto príklade v odseku a). Znižením tlaku v mesiaci boli nakoniec odstránené plynné podiely, ktoré vo vzniknutej hmote tvorili bubliny.

Bola získaná bielo sfarbená, homogénna, vláčne mäkká pevná pasta. Tieto vlastnosti sa nezmenili ani po 7 dňoch skladovania pri 70 °C, ani po 2 mesiacoch skladovania pri 50 °C vo vzduchotesne uzavorennej cínovej tube.

Priklad 4

Porovnávací pokus 2

a) 22 dielov 3-aminopropyl-triethoxsilánu a 50 dielov 3-glycidoxypropyl-trimethoxsilánu bolo spolu homogénne zmešané pri teplote miestnosti a tlaku okolitej atmosféry.

Vzniknutá zmes bola potom ponechaná za rovnakých podmienok v uzavorennej nádobe 7 dní stáť.

b) V planétovom zmiešavacom miesiči bolo zmiešaných 75 dielov zmesi, ktorej príprava bola opísaná v príklade 1 odsek a) najprv so 17,4 dielmi bis(trimetoxysilyl)-etánu a potom so 7,3 dielmi reakčného produktu, ktorého príprava bola opísaná v tomto príklade v odseku a) a nakoniec s 0,3 dielmi di-n-butyleindilaurátu. Zmiešavanie bolo vykonné za teploty miestnosti a pri tlaku okolitej atmosféry. Znižením tlaku v miesiči boli nakoniec odstránené plynné podiele, ktoré vo vytvorenom materiáli spôsobovali bubliny.

Bola získaná transparentná, homogénna, vláčne mäkká pevná pasta. Po sedemdnjom skladovaní pasty pri 70 °C alebo po dvojmesačnom skladovaní pri 50 °C vo vzdutostes uzavorennej cínovej tube bola pasta znova ohodnoteňná. Jej viskozita sa zvýšila. Okrem toho sa zafarba dožľa.

V ďalších príkladoch je opísané použitie hmôt, ktorých príprava bola opísaná v príkladoch 1 až 4, do dvojzložkových systémov, ktoré vytvárajú pri teplote miestnosti zosietovaním organopolysiloxanové elastomery.

Priklad 5

V planétovom zmiešavacom miesiči bolo zmiešaných 60 dielov dimetylpolysiloxanu obsahujúceho v koncových jednotkách vždy jednu hydroxyskupinu viazanú k atómu Si s viskozitou 75 000 mPa.s pri 25 °C najprv s 50 dielmi dimetylpolysiloxanu na koncoch blokovaného trimethylsiloxuskupinami s viskozitou 100 mPa.s pri 25 °C, potom s 2 dielmi 2,4,6-tri-n-butylfenolpolyetylenglykol-éteru s 13 etylénoxidovými jednotkami na jednu molekulu a nakoniec s 90 dielmi uhlíčitanu vápenatého, ktorého povrch bol potiahnutý kyselinou stearovou a ktorý mal špecifický povrch 20 m²/g. Nakoniec boli znižením tlaku v miesiči odstránené plynné podiele, ktoré vo vznikutej hmote vytvárali bubliny.

Takto získaný druhý komponent dvojzložkového systému vytvárajúceho pri teplote miestnosti zosietovaním organopolysiloxanové elastomery, kde prvým komponentom je mieneny komponent obsahujúci zlúčeninu cínu, je homogénny, vláčne mäkký a pevný.

100 dielov tohto druhého komponentu sa zmiešava s 10 dielmi pasty prvého komponentu, ktorého príprava bola opísaná v príklade 1 v odseku c) a v príkladoch 2, 3, 4 v odsekoch b).

Výsledky sú zhnuté do tabuľiek I a II, ktoré nasledujú.

K tabuľkám sa vzťahujú nasledujúce vysvetlivky:

- Mechanicke hodnoty elastomerov boli stanovené na fóliach silných 1,5 až 2,2 mm, ktoré boli po 14 dňoch skladovania pri 23 °C a 50 % relativnej vlhkosti vzduchu odstránené z hladkej vodorovnej, tukom natretej podložky, na ktorej boli vytvorené.
- Stanovené podľa DIN 53504 s normalizovanou tyčou S3A. Kolisanie hrúbky tyče: najvyššie ± 0,1 mm
- Stanovené podľa DIN 53505
- Pri 23 °C a 50 % vzdušnej vlhkosti.

Tabuľka I

zmes obzvlášťne vystavená podľa prípravy	Typ posúdzia	Podmienky zosietovania	Doba spracovania v min.	Pevnosť N/mm ²	Pratiahnutie pri preťažení 100% preťaženia	Napätie pri preťažení 100% preťaženia	Shore-A tvrdosť
1c	-	4/	14	1,9	510	0,31	26
1c	7 dní pri 70°C	4/	20	1,9	520	0,31	26
1c	2 mes. pri 50°C	4/	50	-	-	-	-
2b	-	4/	17	2,4	370	0,45	23
2b	7 dní pri 70°C	4/	24	1,5	450	0,42	25
2b	2 mes. pri 50°C	4/	55	-	-	-	-
3	-	4/	27	0,48	385	0,20	13
3	7 dní pri 70°C	4/	24	0,52	510	0,15	13
3	2 mes. pri 50°C	4/	58	-	-	-	-
4	-	4/	55	2,2	710	0,41	25
4	7 dní pri 70°C	4/	120	2,1	700	0,40	25
4	2 mes. pri 50°C	4/	300	-	-	-	-

Tabuľka II

Stálosť elastomerov¹⁾ vyrobených podľa príkladov 1 až 4 (1c, 2b a porovnávacie pokusy v príkladoch 3 a 4) voči vodnej pare pri 70 °C

mechanické hodnoty	prieklad							
	+/-	++/-	+++/	+/-	++/-	+++/	+/-	++/-
pevnosť V _{2,5} mm pri 23 °C/mm	1,9	0,62	0,49	1,4	0,65	0,48	0,45	0,45
pretiahnutie pri preťažení 100% preťaženia	510	620	470	370	470	420	380	-
napätie pri 100% preťažení 27 N/mm ²	0,31	0,33	0,23	0,45	0,39	0,20	0,20	-
Shore-A tvrdosť 3/ tvrdosť 2 3/	26	19	15	23	34	12	13	*
							25	21
								15

¹⁾ Po zosietovaní⁴⁾ a skladovaní¹⁾

²⁾ Po zosietovaní⁴⁾ a skladovaní¹⁾ s nasledovným dvojtýždenňm skladovaním pri 70 °C a 100 % relativnej vlhkosti vzduchu

³⁾ Po zosietovaní⁴⁾ a skladovaní¹⁾ s nasledovným osemtyždenňm skladovaním pri 70 °C a 100 % relativnej vlhkosti vzduchu

Priklad 6

Materiál, ktorého príprava bola opísaná v príklade 5 a z ktorého zosietovaním vzniká elastomer, bol vo forme prúžku nechaný zosietovať na podložkách uvedených v tabuľke III. Podložky neboli opatrené základným náterom a pred nanesením prúžku boli odmaštené pomocou rozpušťadla.

Výsledky skúsky pevnosti adhézie na podložkách sú zhnuté do tabuľky III.

K tabuľke III sa vzťahujú nasledujúce vysvetlivky:

A. Po 7 dňoch od nanesenia prúžku na podložku, následné skladovanie systému pri 23 °C a 50 % vlhkosti vzduchu.

B. Po 7 dňoch od nanesenia prúžku na podložku, následné skladovanie vzniknutého systému pri 23 °C a 50 % relativnej vlhkosti vzduchu a ďalšie štrnásť denné skladovanie vzniknutého systému pod vodou pri 60 °C.

C. Po 7 dňoch od nanesenia prúžku na podložku, následné skladovanie vzniknutého systému pri 23 °C a 50 % vlhkosti vzduchu a ďalšie skladovanie počas 28 dní pod vodou pri 60 °C.

+ Dobrá adhézia = kohézna trhlina = trhlina v elastomeri

0 Priemerná adhézia - adhézna trhlina a kohézna trhlina = oddelovanie od podložky a trhlina v elastomeri

- Zlá adhézia = adhézna trhlina = oddelovanie od podložky

Tabuľka III

Adhézia elastomerov pripravených zo zmesí obsahujúcich zlúčeniny cínu podľa príkladov 1-4

Podložka	Prieklad												
	1c	2b	3	4	A	B	C	A	B	C	A	B	C
sklo	+	+	+	+	+	+	0	+	-	-	+	+	0
hlínik	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	0
anodicky oxidovaný hlínik	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	0	0
nerez oceľ	+	+	+	+	+	0	+	+	-	-	-	+	+
zinkový plech	+	+	+	+	0	+	+	+	-	-	-	+	0
tvrdý polyvinylchlorid	+	0	+	+	0	0	0	-	-	-	-	-	-

Z tabuľiek I až III je zrejmé, že obzvlášť dobrú stabilitu pri skladovaní majú zmesi 1c a 2b, ktoré obsahujú reakčný produkt disilaalkánu s diorganocíndiacylátom podľa tohto vynálezu.

Ked' sa zmieša 10 dielov tejto zmesi so 100 dielmi druhého komponentu (základnej hmoty), získajú sa tak mate-

riály, ktoré poskytujú zosieťovaním pri teplote miestnosti elastoméry, ktoré majú obzvlášť priaznivé vlastnosti:
- obzvlášť dobrú mechanickú pevnosť
- sú neobyčajne stabilné proti horúcej vode a vodnej pare
- držia obzvlášť dobre na rôznych materiáloch, i keď sa na ne pôsobí horúcou vodou.

P A T E N T O V É N Á R O K Y

1. Zmesi obsahujúce zlúčeninu cínu a predstavujúce jeden komponent dvojzložkového systému na výrobu organopolysiloxanových elastomérov zosieťovaním pri teplote miestnosti, **v y z n a č u j ú c e s a t y m**, že sú ako hlavnými aktívnymi súčasťami tvorené
  - a) diorganopolysiloxanom, obsahujúcim ako koncové jednotky triorganosiloxskupiny, kde organické zvyšky sú zvyšky uhl'ovodíkové, ktoré môžu byť halogenované,
  - b) reakčným produkтом disilaalkánu, obsahujúceho na jednu molekulu najmenej dva jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované alkoxyskupinou, viazané ku kremíku cez atóm kyslíka alebo jeho oligomerom, s diorganocíndiacylátom,
  - c) organokremičitú zlúčeninu, obsahujúcu v molekule najmenej jednu amino-, resp. iminoskupinu, viazanú ku kremíku cez atóm uhlíka, a prípadne ďalej
  - d) plnidlom, a prípadne ešte
  - e) disilaalkánom a/alebo silánom, obsahujúcim na jednu molekulu najmenej 3 jednomocné uhl'ovodíkové zvyšky, prípadne substituované alkoxyskupinou a viazané ku kremíku cez atóm kyslíka alebo jeho oligomerom.
2. Zmesi podľa nároku 1, **v y z n a č u j ú c e s a t y m**, že organokremičité zlúčeniny, tvoriace súčasti zmesi (b), (c) a (d), majú organické zvyšky viazané ku kremíku cez atóm kyslíka rovnaké.

Koniec dokumentu